

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi huzuridagi
maktabgacha ta'lim agentligi

_____ boshqarmasi
maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi boshqarmasi sarrufidagi
_____-maktabgacha ta'lim tashkiloti
KATTA GURUH YARBIYACHISI

_____ ning
202__-202__ yilgi sog'lomlashtirish davrida
_____ni tashkil etish bo'yicha

MAMMUNA
METODIK TAVSIYA

Maktabgacha
ta'limi agentligining
2024-yil _-maydagi
__-sonli buyrug'iga
2-ILOVA

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA
VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI HUZURIDAGI
MAKTABGACHA TA'LIM AGENTLIGI**

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA YUZ
SOG'LOMLASHTIRISH ISHLARINI TASHKIL
ETISH BO'YICHA**

METODIK TASHKILSIYA

"YOZ - O'QITIM QADA SOZI!"

KATTA GURUH

Ushbu metodik tavsiya maktabgacha ta'lim tashkilotlarining pedagogik jamoasi uchun mo'ljallangan bo'lib, unda maktabgacha yoshdagi bolalarni yozgi sog'lomlashtirish, chiniqtirish, ularning salomatligini mustahkamlashning maqsad va vazifalari, ushbu davrni tashkil etuvchi pedagogik jamoa a'zolarining lavozim vazifalari, davr davomida o'tkazish tavsiya etilgan rivojlantirish markazlaridagi ta'limiy-tarbiyaviy jarayon va umumiy guruhlarda ishlash tafsiloti bayon etilgan.

Shuningdek, metodik tavsiyada yozgi tadbirlarni tashkil etishda hayot xavfsizligi asoslari, suv havzalaridan foydalanish, bolalarni sog'lom va xavfsiz ovqatlantirishni tashkil etish bo'yicha tavsiyalar ham yoritilgan.

Mazkur qo'llanma maktabgacha ta'lim tashkilotlari pedagog xodimlari va ota-onalarga mo'ljallangan bo'lib, undan pedagog mutaxassislar ijodiy yondashgan holda ta'lim jarayonini mazmunan boyitishlari mumkin.

Mualliflar

- N.Umirzakova bosh muharrir – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va Maktabdan oldingi ta'lim boshqarmasi bosh mutaxassis
- M. Ishoqova – TMRMQTMOI, katta o'qituvchi
- M.Fayzullayeva – TMRMQTMOI, katta o'qituvchi
- S. Rahimova – TMRMQTMOI, katta o'qituvchi
- H. Rizayeva – Toshkent shahri MTB, metodist
- M. Muhammadaliyeva – Toshkent shahri, Yunusobod tumani
288-MTT, metodist
- D. Murodov – Toshkent shahri, Yunusobod tumani
301-MTT, direktor

Mundarija

Soʻz boshi

Yozgi sogʻlomlashtirish davrining maqsad va vazifalari

Yozgi sogʻlomlashtirish davrini tashkil etishga oid meʼyoriy hujjatlar

Maktabgacha taʼlim tashkilotining yozgi davrga tayyorligi mezonlari

Yozgi sogʻlomlashtirish davrida foydalaniladigan anjom va jihozlar

MTT xodimlarining yozgi sogʻlomlashtirish davrini samarali tashkil etishdagi asosiy vazifalari

Yoz davrida sogʻlomlashtirish tadbirlari shakllari

Ilovalar:

- 1-ilova. Maktabgacha taʼlim tashkilotining yozgi sogʻlomlashtirish davrida faoliyat uchun ish rejasi (namuna)
- 2-ilova. Maktabgacha taʼlim tashkilotida yozgi sogʻlomlashtirish davrining taxminiy kun tartibi
- 3-ilova. Yozgi sogʻlomlashtirish davrida chiniqtirish tadbirlari
- 4-ilova. Yoz davrining muhim sanalari
- 5-ilova. Yoz davrida bolalarni sogʻlomlashtirish uchun qoʻllaniladigan metodlari
- 6-ilova. Yozgi sogʻlomlashtirish davrida oʻzuvchi faoliyat namunasi
Maktabgacha taʼlim tashkilotida yozgi sogʻlomlashtirish davrining taxminiy faoliyat turlari

NAMUNA

Soʻz boshi

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining “Yangi Oʻzbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish boʻyicha Harakatlar strategiyasi toʻgʻrisida”gi Farmoni, bilan birga tasdiqlangan 2023 — 2026-yillarga moʻljallangan yangi Oʻzbekistonning taraqqiyot strategiyasida qator vazifalarni belgilab berdi.

Belgilangan vazifalar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni sogʻlom, jismoniy barkamol va har tomonlama rivojlanishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratib berilishini inobatga olgan holda maktabgacha taʼlim tashkilotlarida yozgi sogʻlomlashtirish va chiniqtirish ishlarini samarali tashkil etilishiga alohida eʼtibor berish zarur.

Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida bolalarni sogʻlomlashtirish va chiniqtirish ishlarini tashkil etish yozgi sogʻlomlashtirish davri (iyun-avgust)da amalga oshiriladi. Aynan, yoz faslida bolalarning ochiq havoda koʻproq sayr qilishlari, tanasini chiniqtirish, harakatda boʻlish va salomatligini mustahkamlash uchun maktabgacha taʼlim tashkilotlarida qulay va zaruriy shart-sharoitlar yaratiladi. Shuningdek, yozda maktabgacha yoshdagi bolalar bilan oʻtkaziladigan barcha tadbirlarni yengillashtirish, qiziqarli va yorqin oʻtishini taʼminlash, yozgi yozdi mashqlar, turli koʻngilochar tadbirlarni muntazam uyushtirish, koʻngilochar tadbirlarini tashkillashtirish, ijodiy va amaliy ishlarni bajartirish, suv oʻlajaklarini qaynatib qoʻllash va alohida belgilangan kun tartibiga qatʼiy amal qilish taʼmin etiladi.

Yozgi davrda oʻquv yili davomida olib borilgan maktabgacha taʼlim tashkilotlarida va umumiy guruhlardagi taʼlimiy-tarbiyaviy faoliyat davri sifatida yozgi davrga mos berilgan oy va haftalar mavzulari asosida har kuni taʼlimiy faoliyat tashkil etiladi. Bunda yosh guruhlaridagi bolalarning rivojlanishiga mos tadbirlar (Qurish-yasash va matematika; syujetli-rolli oʻyinlar va salomlashtirish tadbirlari; nutq; fan va tabiat; sanʼat)dagi erkin faoliyatlari hamda taʼlimiy guruhlarida (musalalalarda) (musiqa, nutq oʻstirish, jismoniy tarbiya, badiiy oʻyinlar, amaliy matematika, ikkinchi tilni oʻrganish) faoliyatlarini olib boriladi. Taʼlimiy faoliyatlar taʼlimiy reja asosida tashkil etiladi. Quyida ushbu jarayonni tashkil etish boʻyicha mavzuli rejalashtirish namunasi taʼmin etilgan. Pedagoglarning ushbu namunaviy rejalashtirishda tashkilotning omiyati, yosh guruhining shart-sharoiti va albatta, bolalarning yoshiga mos tadbirlar qobiliyati va ehtiyojlaridan kelib chiqib ijodiy yondashgan holda amalga oshirilishi nazarda tutilishi talab qilinadi.

Maktabgacha taʼlim tashkilotining yozgi sogʻlomlashtirish davrida amalga oshiriladigan taʼlimiy faoliyatlar, sogʻlomlashtirish hamda nazoratga doir chora-tadbirlar rejasining navbatdagi pedagogik kengashida tasdiqlanadi. Tashkilotning yozgi sogʻlomlashtirish davri ish rejasida taʼlimiy-tarbiyaviy ishlar,

sogʻlomlashtirish-chiniqtirish ishlari, tashkiliy ishlar (obodonlashtirish, moddiy-texnik bazani boyitish) hamkorlik ishlari, sport va koʻngilochar tadbirlari belgilanishi maqsadga muvofiqdir. Ish reja namunasi ilovada havola qilingan.

Yozgi sogʻlomlashtirish davri boshida “Bolalar xavfsizligi va sogʻligʻini muhofaza qilish” yoʻriqnomasi bilan barcha pedagog xodimlarini tanishtiriladi hamda tashkilotning metodisti, hamshirasi, jismoniy tarbiya yoʻriqchisining yozgi davrda amalga oshiradigan vazifalari aniq belgilab beriladi.

Yozgi sogʻlomlashtirish tadbirlari samarali oʻtkazilishi maktabgacha taʼlim tashkiloti jamoasining oʻz vaqtida va puxta tayyorgarlik koʻrishiga bogʻliqdir.

Bu davrda bolalarning sogʻligini mustahkamlash uchun bor imkoniyatlardan foydalanib maydonchalarni tayyorlash, barcha tadbirlarni har bir bolani yaxshi rivojlanishi va ularni chiniqtirishga qaratish lozim.

Yozgi sogʻlomlashtirish davrining maqsad va vazifalari:

Bugungi kunda ekologik vaziyatning yomonlashuvi yoshlarning, xususan, maktabgacha taʼlim yoshidagi bolalarning sogʻligʻi, jismoniy, aqliy va ruhiy rivojlanishiga salbiy taʼsir koʻrsatadi. Natijada sogʻliqni saqlash, umumiy rivojlanish va profilaktik vazifalarni hal qilishda sogʻliqni himoyalash texnologiyalari, ularni optimal va oqilona tashkil etilishidan faol foydalanish kerak boʻladi.

Bunday vazifalarni amalga oshirishning eng samarali shakllaridan biri yoz faslidir. Yoz- bolalar juda koʻp yurish, chopish va sakrashi mumkin boʻlgan ajoyib va unumdor vaqt.

Yozgi sogʻlomlashtirish davrining maqsadlari:

- salomatlikni muhofaza qilish va mustahkamlash;
- bolalarning shikastlanishi va kasallanishini oldini olish;
- yozgi davrda maktabgacha yoshdagi bolalarning harakatlanish faolligini oshirish, kognitiv rivojlanishini taʼminlash;
- bolalarning bilim, koʻnikma va malakalarini mustahkamlashga qaratilgan taʼlimiy-tarbiyaviy jarayonning samarali shakl va usullarini oʻzlashtirish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratish.

Yozgi sogʻlomlashtirish davrining vazifalari:

- bolalarning salomatligini mustahkamlash;
- tabiiy omillardan keng foydalanish hisobiga bolalarning sogʻlomlashtirish va jismoniy rivojlantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini oʻzlashtirish (havo, quyosh, suv);
- oʻquv yili davomida olingan bilim va koʻnikmalarni mustahkamlashga qaratilgan taʼlimiy-tarbiyaviy jarayonni tashkil etish;
- sogʻlom turmush tarzi va bilim boʻyicha koʻnikmalarni rivojlantirish;
- xavfsiz xatti-harakat koʻnikmalarini mustahkamlash;
- tabiat qoʻyni (gulzor bogʻi, qishloq maydonchasi)da mehnatni tashkil etish, bilish faoliyati, turli xil taʼlimiy va oʻyin oʻyinlarni tashkil etish, amaliy kuzatish, tajriba-eksperiment oʻtkazish, ilmiy-tadqiqot faoliyati uchun tabiiy muhit (sharoit)dan foydalanish;
- ota-onalar oʻrtasida sogʻlomlashtirish va sogʻlomlashtirish masalalari boʻyicha pedagogik va sanitariya-targʻibot ishlarini amalga oshirish, yozgi davrda ularni bolalar bilan birgalikdagi tadbirlarga jalb qilish.

Yozgi sogʻlomlashtirish davrida kattalarning asosiy vazifasioʻsib borayotgan organizmning dam olish, ijodiy faoliyat va harakatga boʻlgan ehtiyojini toʻliq qondirishdir.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrini tashkil etishga oid me‘yoriy hujjatlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Maktabgacha ta‘lim va tarbiya to‘g‘risidagi”gi 2019-yildagi 16-dekabrda 595-son qonuni.

2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Maktabgacha ta‘lim va tarbiyaning davlat standartini tasdiqlash to‘g‘risidagi”gi 2020-yil 22-dekabrda 802-son qarori.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Maktabgacha ta‘lim tashkilotlari faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi”gi 2019-yil 13-mayda 391-son qarori.

4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Davlat maktabgacha ta‘lim muassasalarida sog‘lom ovqatlanirish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risidagi”gi 2019-yil 25-iyulda 626-son qarori.

5. O‘zbekiston Respublikasi bosh davlat sanitariya vrachining qarori
O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida tarbiyalanayotgan bolalarni xavfsiz va sifatli ovqatlanishini tashkil etilishiga oid gigiyenik talablar [O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda tasdiqlanib olingan, hisob raqami 30-son] SanQvaN № 0016-21

1. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta‘lim vazirligining 2019-yil 17-dekabrda 15-son va Sog‘liqni saqlash vazirligining 2020-yil 22-dekabrda 138-son qaroriga “Maktabgacha ta‘lim muassasalarida bolalarni hayot va sog‘lig‘ini muhofaza qilishni tashkil etish tartibi to‘g‘risidagi”gi tasdiqlash haqida”gi qarorga kiritilayotgan o‘zgartirishlar qo‘shma qo‘lyozimi.

Maktabgacha ta‘lim tashkilotini yanada takomillashtirishga tayyorligi me‘yori:

-o‘yin va jismoniy tarbiya me‘yori va SanQvaN talablari asosida jihozlanishi, bolalar hayoti va sog‘lig‘ini muhofaza qilish bo‘yicha ko‘rsatmalarga rioya qilish;

-kerakli hujjatlarning mavjudligi; yozgi davr uchun DMTTning ish rejasi, ichimlik bilan ta‘minlashni ta‘minlash, bolalar hayoti va sog‘lig‘ini muhofaza qilish, tashkilot hujjatlarida joylarga ekskursiyalar va sayohatlarni tashkil etish, bolalarni zararli o‘yinlik va boshqa narsalar bilan zaharlanishining oldini olish bo‘yicha tashkilot davolash-profilaktika tadbirlarini tashkil etish va o‘tkazish bo‘yicha me‘yoriy pedagog va ota-onalar uchun turli tavsiyalar va maslahatlar;

-qum va bolalar haydonchasini o‘z vaqtida namlantirish uchun sharoit yaratish;

-bolalar bilan yozgi sog‘lomlashtirish davrini tashkil etishni nazorat qilish tizimining mavjudligi.

Sport, harakatli o‘yinlar, sport bayramlari, ekskursiya va boshqalarni o‘tkazish, shuningdek, sayrlar davomiyligini oshirish tavsiya etiladi.

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-88-18 nomerga telegramdan yozishingiz yoki jek456 izlab telegramga yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant dos. formatda beriladi. 26 listdan iborat yoz davri katta guruhlarga metodik tavsiyani to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

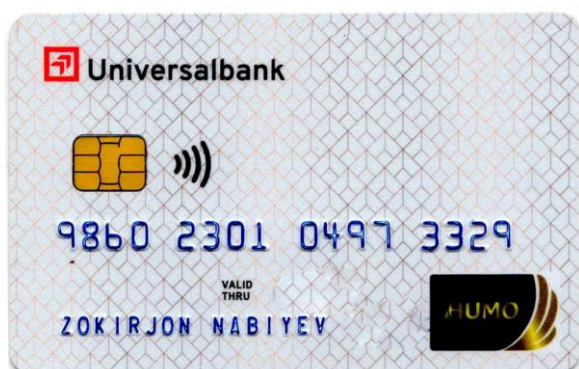
Narxi: 15 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyeu Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.